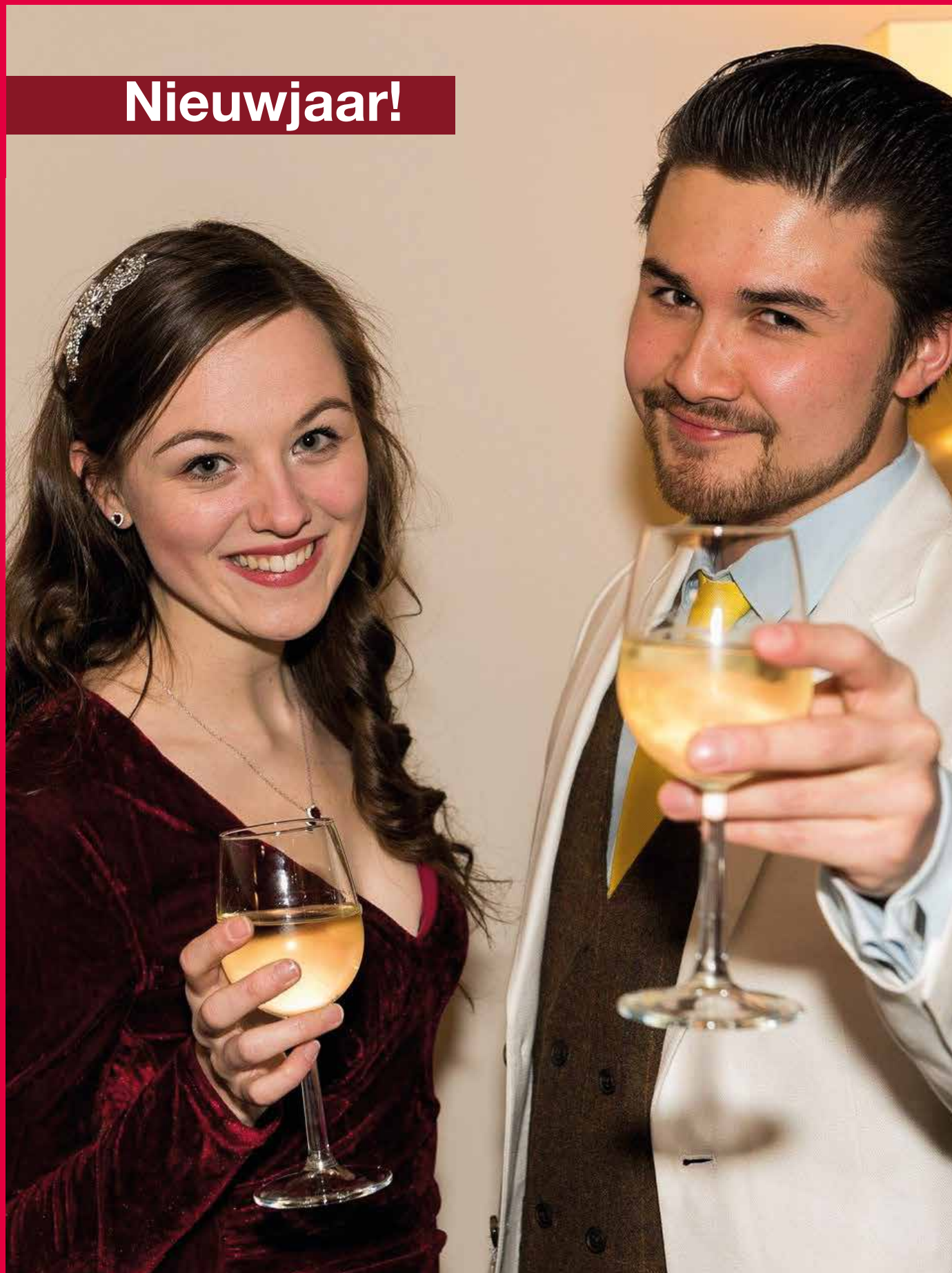


Nieuwjaar!



Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele, Lieven Vanhoutte

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herreman, Filip d'Heedene

GASTREDACTEUREN

Armand Sermon, Ivan Herman, Willy Van de Meulebroucke, Els Deleu

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
29 januari, 26 maart

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht

Inhoud

Redactioneel	3
Nieuwjaarswensen	4
Het zal je maar overkomen: armoede	10
Armoede in eigen streek: een verkenning	13
Activiteitenkalender	16
Ik ga waar machteloosheid toeslaat	18
De wereld is om zeep	20
Activiteiten uit de regio: VC Mozaïek	23
Facebook censureert Zwarte Piet	24
Activiteiten uit de regio: VC Mozaïek	25
Activiteiten uit de regio: HV Kortrijk	25
Harelbeke, stad van boeiende lezingen	26
Uit de media geplukt	28
Papieren vliegertjes	28
In Memoriam: Alain Rogiers	28
Altijd de besten die eerst gaan	30
Activiteiten uit de regio: UPV Waregem	31

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be
Maandelijkse nieuwsbrief:
schrijf in op de website

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong
Maandelijkse nieuwsbrief:
schrijf in op de website

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com
Maandelijkse nieuwsbrief:
schrijf in op de website

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be



Redactioneel



Marc Boone

Beste Zoeklichtlezer,

“En een goede gezondheid”, wordt er meestal bij gewenst. Voor het tweede jaar op rij heeft deze wens wel een bijzondere betekenis. Wij blijken het rijk van de vrijheid maar niet te kunnen vatten. Die vrijheid wordt vervat in cijfers van besmettingen, opnames in ziekenhuis, op intensieve zorg. Als de cijfers dalen omhelzen we de vrijheid te smachtend, wat de cijfers dan weer doet stijgen en wij ons terug moeten beperken in onze kontakten en ontmoetingen in het gewone leven. De zorgsector kreunt onder de druk. Politici lijken het ook niet altijd te weten en twijfelen met de bevolking mee.

Voor de vierde keer trekken wij ons terug in onze bubbel. Wat lectuur kan daarbij helpen. Het nieuwjaarsnummer van Zoeklicht bijvoorbeeld waarin wij het hebben over armoede, die in deze periode van het jaar altijd wat schrijnender is. Wij volgen ook een kunstenaar die zich het lot aan trekt van vluchtelingen en overstromingslachtoffers in Wallonië. De Vikings komen aan bod. Het klimaatprobleem wordt op een aparte manier uitgelegd. Andere vrijzinnige thema's komen aan bod, net zoals de activiteiten in de vele vrijzinnige centra in de regio. Vergeet niet de kalender extra te controleren want het nationale overlegcomitee zou wel eens kunnen beslissen dat bepaalde evenementen dienen geschrapt te worden.

Marc Boone



Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

- > www.debezatse.be
- > www.vcmozaiek.be
- > www.vcdegeus.be

Nieuwjaars- wensen

Elkeen een veeltintig tweeëntwintig met de bekende scheurkalender weerspreuk:
“Kent het jaartal nauwelijks een rijmwoord, dan gaat de reis naar het skioord in plaats van naar het vaccinatieoord

Benedict Wydooghe

Mag 2022 een jaar worden dat iedereen veel geluk en plezier geeft. Solidariteit, een goede gezondheid en moed om samen sterker uit deze vicieuze cirkel te komen zonder onderscheid in stand en ras.

Henk Deprez

In deze tijden blijkt dat vrij zijn van wensen leidt tot innerlijke rust. Ik wens iedereen die innerlijke rust in 2022.
(Vrij naar chinees filosoof Lao-Tse).

Johan Van Eeghem

Het is een cliché zo hoog als een wolkenkrabber, maar ik wens iedereen een goede gezondheid toe. Zonder die gezondheid beschikken we immer niet over de energie om creatief te zijn of om ons in te zetten voor van alles en nog wat. Wie de voorbije maanden ziek is geweest zal dit volmondig beamen.

Voor de rest heb ik een hoop ergernissen waarvan ik wil dat we er ooit van verlost geraken. Ik noem er twee:

-enerzijds het gebakkelei tussen politici over het grote gelijk (waarbij besturen in dit land onmogelijk wordt), terwijl ze goed weten dat ze de waarheid niet in pacht hebben, maar alléén de mensen proberen te lijmen op basis van hun mondigheid.

-anderzijds het gebazel van managers. Wat die durven uit te kramen, dat hou je niet voor mogelijk! Bovendien kosten al die managers, consultants, goede-hoop-goeroes...handen vol geld. En dit voor het verspreiden van een niet exacte wetenschap!

Van beide kwalen, verlos ons, schepper van de oerknal!

Jan Van Herreweghe (Jan Bib)

Nieuwjaarswensen van een grumpy old man

Laat mij beginnen met de traditionele, maar niet minder oprechte wensen voor een goede gezondheid voor u en voor wie u omringt. Dit zijn zeker in deze COVID-periode geen ijdele wensen.

Aan vele vormen van ziek zijn kunnen we weinig of niets doen. Bij COVID echter wel. Laat ons samen alle mogelijkheden om het virus in te perken gebruiken en toepassen. Het spreekwoord zegt "alle kleine beetjes helpen". Dit is ook hier waar. Mondmasker dragen, afstand houden, te drukke plaatsen vermijden, ... dit zijn allemaal van die kleine beetjes. Samen vormen ze echter wel een dam tegen het virus.

En dan nog de voornaamste dam: de inenting !!! Een essentieel luik in de strijd. Op die manier gaan we anderen die u dierbaar zijn minder vlug besmetten en beperken we het risico om zelf besmet te raken. Ik weet het: het is geen 100 % zekerheid dat we, mits inachtneming van alle voorzorgen, niet besmet raken. Maar het staat buiten kijf en wetenschappelijk bewezen dat de risico's na inenting heel wat minder zijn dan zonder die inenting. Daarom is het ook nodig om bezwaren juist in te schatten en af te wegen tegen de drama's die het niet volgen van de richtlijnen en aangeraden pistes met zich meebrengen. Dit niet vaccineren brengt onze zorgsector in moeilijke situaties. Niet alleen door de intensiteit van de zorgen die COVID-patiënten met zich meebrengen, maar ook de plaatsen die zij dan innemen in onze ziekenhuizen. Plaatsen die hadden kunnen ingenomen worden door andere zieken die hulp en zorgen ook heel hard nodig hebben. Je moet maar in een familie wonen die dringende onderzoeken en operaties nodig hebben om hun ziek zijn te lijf te gaan: kankerpatiënten, mensen met nierproblemen, mensen met hartproblemen of hersenbloedingen, of nog gecompliceerde situaties bij ongevallen, ... Begrijp mij niet verkeerd: Covid-patiënten hebben recht op een goede verzorging. Maar als men met de juiste ingesteldheid problemen kan vermijden, waarom niet? Dit geldt uiteraard ook voor bvb rokers of mensen met obesitas.

Lieve mensen, laat ons allen onze twijfels en vooringenomen standpunten bekijken en juist evalueren. Het gaat hem niet alleen om onszelf. Het gaat hem om onze ganse omgeving en maatschappij. Het gaat hem om de mensen die wij graag zien en bij uitbreiding allen. Dit getuigt van een sterke burgerzin.

Dit zijn mijn nieuwjaarswensen voor u allemaal. Nieuwjaarswensen van een Grumpy Old Man die ook heel boos is !!! Ik blijf echter een positief iemand. Ik herhaal even mijn boodschap uit de eerste regel: een goede gezondheid voor u allen!!! Wees wijs en beperk de impact van het virus !!!

Filiep Vande Wiele

Dat 2022 een betere vooruitgang zal hebben tegen armoede!

Frank Mulleman

AMBIANCE!

Marc Boone

It is not true that people stop pursuing their dreams because they turn old.
They turn old because they stop chasing their dreams.

(GG Marquez)

Maxim Veys

Geef jezelf niet alleen
de liefde van anderen,
maar ook van je eigen.

Séverine Poelmans

Ik wens dat 2022 een jaar van rust mag zijn, zonder al te veel
toestanden. Dat mensen weer de weg tot elkaar vinden.

Marleen Persijn

Op een ZORGeloos jaar.

Bert Herrewyn

De beste leraren vertellen je waar te kijken, niet wat je moet zien.
(Alexandra Trenfor)

Filip De Brabandere

Ik wens jou een goede gezondheid en een kritische blik op de
wereld zodat je kan relativeren en genieten van alles wat 2022
voor jou brengt.

Birgit De Volder

Mijn wens voor elke medemens: getallen die bevallen, letteren die knetteren,
procenten zonder krenten en een passend pyjamaatje voor elcerlycs klimaatje.

Joris Denoo, CEO Zware Taalindustrie, Vlaams-België, NY 2022.

Naar aanleiding van het einde van 2021 is mijn eerste wens: zorg goed voor diegenen
die je graag ziet.

Mijn tweede wens: W-fuif dit speciale jaar maar goed uit.

Mijn derde wens: Moge je er een sterk, solidair en sociaal 2022 van maken. We hebben
de kracht om het verschil te maken, als we dat samen doen.

Miranda Ulens



In 2020 en 2021-sinds de coronacrisis-had men de mond vol van 'het nieuwe normaal'. Een samenleving waarin we voorzichtig moesten zijn, afstand houden, niet knuffelen en zeker niet kussen. Geen, of een beperkt aantal mensen thuis ontvangen, kerstmis vieren buiten in de regen en kou... Thuiswerken deed zijn intrede, kinderen kregen afstandsonderwijs, in het beste geval kregen ze quarantaine. Bezoekjes in het woonzorgcentrum werden vervangen door contacten achter plexi of een zangstonde op afstand in de tuin. Het effect bleef niet uit. We werden met zijn allen wat eenzamer en ongelukkiger, we misten direct contact. "Skinhunger" werd verkozen tot woord van het jaar. Maar we kregen ook iets moois in de plaats: meer tijd, goede gewoontes door veel te wandelen en te sporten, een beter zicht op essentiële mensen en dingen die er echt toe doen.

De vooruitzichten voor het komende jaar zijn voorlopig nog niet bijster goed. Het coronavirus blijft ons in zijn greep houden.

Maar wat ik wens voor 2022 is dat we kunnen evolueren naar 'het beste uit twee werelden': het 'oude normaal' van voor 2020 waarin we vrijheid hadden en zonder angst en onbezorgd elkaar konden ontmoeten enerzijds, en de ervaringen van het 'nieuwe normaal' anderzijds waar we geleerd hebben meer stil te staan bij de dingen, meer te genieten van wat de natuur en de directe omgeving ons te bieden heeft.

Als wij dit moois zouden kunnen samenbrengen als levenswijze voor 2022, zou de wereld -en zichzelf inclusief- alvast op de goede weg zijn.

Linde Lacombe

Waarom formuleren wij altijd bij het begin van het nieuwe jaar "onze beste wensen" aan familie, vrienden?

Persoonlijk wens ik iedere dag dat het een dag mag worden waarbij iedereen zich goed kan voelen. Gezond in het lichaam, goed in het kopke.....

Geen verzuurde wereld (letterlijk en figuurlijk), geen verzuurde burgers.

Een dag waarin de communicatie er een mag zijn van pogingen tot begrijpen, relativeren, eerlijk zenden en ontvangen, gebaseerd op feiten.

Een dag waar iedereen een halfvol glas heeft en beseft dat negatieve gevoelens meestal verloren energie is en problemen vaak wel een oplossing hebben of vinden.

Toegegeven: uiteindelijk formuleer ik nu toch die wensen voor het nieuwe jaar. Nu nog zorgen en hopen dat het meer wordt dan "wensen".

Willy Vandemeulebroucke

Veel nieuwe en boeiende belevenissen in twee (2) nul (0) twee (2) twee (2) en vooral minder plastics in zee.

Willy Roets

Het staat in de sterren geschreven,
2022 brengt ons gezinnetje een vrolijk leven,
Mondkapje of geen mondkapje, Cézar zet in 2022 zijn eerste stapje,
En Kamiel maakt hopelijk zijn eerste zelfbedacht grapje,
En de moeders drinken cava zodat ze in al die drukte een klein beetje kunnen zweven

Katrien Boone



Yvan Herreman

Liefste papa en mama,

Al hebben jullie reeds meer dan vier decennia geleden het tijdelijke voor het eeuwige gewisseld, ik breng jullie op de drempel van het nieuwe jaar alsnog mijn wens in deze nieuwjaarsbrief. Laat me maar meteen bekennen: het gaat niet goed met de wereld en de mensen. Misschien kijken jullie, lieve ouders, daar verbaasd van op. Is er immers de voorbije jaren geen enorme vooruitgang geboekt? Is de welvaart in het Westen in de afgelopen honderd jaar niet met reuzestappen toegenomen?

Toegegeven, de meerderheid van de hardwerkende Vlamingen heeft het materieel veel beter dan jullie indertijd, nu ze in hun Matexi-woning en Willemsveranda met hun TV's en computers, met twee auto's voor de deur en jaarlijks drie reisjes tijdens de schoolvakanties, (zelf)voldaan zouden moeten zijn. Wat buiten de deur gebeurt interesseert hen niet en houdt niet langer een collectieve verant-

woordelijkheid in. Ieder voor zich. Want natuurlijk zijn er een aantal sukkelaars die door de mazen van het sociale vangnet tuimelen maar je hoeft voor al die 'profiteurs' toch niet op te draaien, (we zijn toch Moeder Theresia niet!).

Vanwaar dat onbehagen en die ontevredenheid?

Zou het kunnen dat welstand belangrijker is geworden dan welzijn?

Lieve papa en mama,

Jullie hielden contact met buren en verwanten, jullie kenden de andere. Dit is nu niet meer het geval. Het verenigingsleven ligt op apegapen wegens gebrek aan interesse. De weinige sociale contacten gebeuren – enkel nog met gelijkgezinden – nu hoofdzakelijk via mail, WhatsApp of Messenger. Ik zag laatst twee meisjes zwijgend naast elkaar zitten die voortdurend naar elkaar berichtjes stuurden. En ja, jongeren hebben het de laatste tijd al zo moeilijk nu, door de maatregelen tegen Corona, fuiven niet meer kan. Komt allemaal door de ouderen, een vergrijzing die alleen maar meer geld zal kosten en waar – zoals iemand schreef – dat *dor hout* beter meteen gesnoeid kon worden.

Rijkeluiszootjes, die straks de leidende elite in Vlaanderen moeten vormen, joegen een jongeman tijdens een walgelijke studentendoop de dood in. Dat hij van vreemde afkomst was kan natuurlijk toeval zijn.

Er was ook die dolle extreemrechtse militair die er met zware wapens uit de kazerne vandoor ging met de bedoeling een bekend viroloog af te knallen. Honderdvijftig personen hielden een steunmars voor 'onze Jürgen' die op sociale media door een massa volk als held werd vereerd.

Na onderzoek blijken in het leger meer extreemrechtse elementen rond te lopen. Jullie, lieve ouders, die de jaren dertig van vorige eeuw en de daaropvolgende oorlogsjaren meemaakten, zullen mijn bezorgdheid begrijpen. Ik ben van na de oorlog en zou het graag zo houden.

Dan zijn er nog de ongewenste vreemdelingen. Vluchtelingen voor oorlogsgeweld, uit economische noodzaak of gewoon op zoek naar geluk, kloppen tevergeefs aan op onze gesloten poort. Straks komt er een nieuwe ongekende stroom vluchtelingen op ons af uit gebieden waar door extreme droogte geen leven meer mogelijk is en waar men in andere periodes van het jaar tot de nek in het water zal staan. Het klimaat dreigt immers onze planeet naar de verdoemenis te helpen.

Jullie, lieve ouders, zaten vroeger knus rond de kolenkachel, maar fossiele brandstof mag nu niet meer.

In Vlaanderen, zo heeft de overheid beslist, dienen huizen geïsoleerd, zonnepanelen en zonneboilers geïnstalleerd, maar men denkt niet na over wie dat allemaal zal (kunnen) betalen.

Want het gaat uiteindelijk om geld. Iedereen (politie, zorg, justitie, onderwijs, boeren, gepensioneerden...) vraagt extra middelen maar niemand weet waar het geld vandaan moet komen.

Nochtans is het geld er wel: grote vermogens ontwijken schaamteloos belastingen zoals bleek uit Panama-, Pandora- en andere papers. Ik zei het al: ieder voor zich.

Liefste papa en mama,

Nu mensen steeds vaker tegenover elkaar worden opgezet hoop ik dat zij integendeel dichter bij elkaar worden gebracht. Moge er opnieuw solidariteit, gemeenschapszin, menselijkheid, empathie, respect en begrip voor elkaar zijn. Dat is mijn wens voor het komende jaar.

Uw kleine kapoen, Jem.

Kortrijk, 1 januari 2022.

Jem de Winter

Het zal je maar overkomen: Armoede



We ontmoeten Joost Bonte in de lokalen van de Unie der Zorgelozen; een sociaal artistiek project dat werkt met mensen van alle slag, ook mensen die in armoede (over)leven. Hij is er voorzitter. Hij wordt ook de vader van het straathoekwerk genoemd. Tot voor een jaar was hij nog coördinator Straathoekwerk voor Oost- en West-Vlaanderen in een gesubsidieerd project van de Vlaamse regering. Wegens overheidsbesparingen werd hij ontslagen. Ondertussen werkte hij mee aan het TV1 programma “Zorgen voor Mama” waar families in armoede werden geportretteerd en hij die families probeerde een stap vooruit te helpen. Een deskundige in de armoedeproblematiek dus. Hij steekt enthousiast van wal.

Joost: Je moet armoede in zijn globale context zien en je kan daar de politiek niet buiten houden. En het is duidelijk dat het thema armoede sommige politici niet of maar matig interesseert. In de septemberverklaring van de Vlaamse regering slaagt de minister-president Jambon erin om met geen woord te reppen over het thema armoede. Als hij daarover wordt ondervraagd stelt hij onomwonden dat dit thema inderdaad niet aan bod komt en geen prioriteit is voor deze regering. Dit past in een globale visie van onze neoliberale maatschappij die stap voor stap het falen bij het individu zelf legt. Als je arm bent zul je wel een aantal misstappen begaan hebben en ben je daar dan ook zelf verantwoordelijk voor. Je mag bij wijze van spreken nog blij zijn dat de maatschappij nog iets voor je wil doen.

Zoeklicht: De theorie van Theodore Dalrymple, zeg maar.

Joost: Juist ja, de huysideoloog van NVA, die zelf een burn-out kreeg en zijn patiënten daarvoor verantwoordelijk stelde en zijn theorie baseerde op de oneliner dat sociale uitkering niet de oplossing maar wel het probleem zijn.

Zoeklicht: Hoe is dit dan gekomen?

Joost: Het begon bij de C.O.O 's; de commissies van openbare onderstand die in de jaren '70 werden omgevormd tot OCMW 's: Openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Hier zat een duidelijke visie in die was gebaseerd op de verklaring van de rechten van de mens en die ook uitging van het feit dat mensen in armoede burgers zijn die rechten hebben en dat de maatschappij er moet voor zorgen dat die

rechten gewaarborgd zijn. Stilaan en onder druk van een algemene liberalisering kwam men tegen de jaren '90 in een kansendiscussie. Armen moeten de kansen grijpen die hen geboden worden. En in een volgende stap werden die kansen plichten. Op die manier ontslaat de overheid zichzelf van haar plicht om die rechten te garanderen.

Zoeklicht: Kan je dit concreet maken?

Joost: Ja, Dit wordt zéér concreet gemaakt in het GPMI, ofwel het Gepersonaliseerd project maatschappelijke integratie. Een nood behoevende die steun aanvraagt voor zijn armoedeprobleem bij het OCMW moet een contract ondertekenen waarbij hij zich verbindt tot een aantal opdrachten. Dit kan gaan over stoppen met drinken of over solliciteren, wat op het eerste zicht een normale vraag is, maar niet altijd evident voor iemand die in een psychologisch zeer moeilijke situatie zit, en die misschien wel naast wat geldelijke steun behoefte heeft aan een morele steun om terug op zijn effen te komen. Ik heb echter ook al contracten gezien waarbij de steunaanvrager een beter woonst moet zoeken, terwijl het nu juist een van de taken van onze maatschappij is dat deftig wonen een basis recht moet zijn. In de theorie van het GPMI wordt dit omgedraaid. Het probleem wordt geïndividualiseerd en de arme wordt verantwoordelijk gesteld voor zijn povere woonst.

Zoeklicht: Zijn er oplossingen?

Joost (knikt verwoed, zucht en slaat zijn armen uiteen) De Vlaamse regering heeft een enorme kans gemist bij de staats Hervorming toen zij verantwoordelijk werd voor het Groeipakket, het vroegere kindergeld. Zij heeft daar een politiek gevoerd van "iedereen zijn deel" in plaats van aan herverdeling te doen. Ik ken toch heel wat mensen voor wie het groeipakket een extra of een toemaatje is en die dat geld nu niet persé nodig hebben. Voor wie dicht tegen de armoedegrens leeft of eronder zit kan een substantieel bedrag rust brengen, stress verminderen en een opstap naar een beter leven betekenen. Een transfer van zij



die over hebben naar zij die te kort komen zou hier op zijn plaats geweest zijn vooral wetende dat mensen hier ook toe bereid zijn.

Zoeklicht: Is armoede alléén op te lossen met een herverdeling van het groeipakket?

Joost: Natuurlijk niet! Ik denk dat één van de voornaamste breekijzers om armoede tegen te gaan een goed woonbeleid is. Wonen in een degelijk, betaalbaar huis, zonder zich zorgen te hoeven te maken of dit volgend jaar nog het geval zal zijn en dat in de winter kan verwarmd worden is een basisrecht. Wij moeten daar als maatschappij voor zorgen. Nu verklaart onze bevoegde minister Diependaele dat hij miljarden vrijmaakt voor sociale huisvesting maar er verandert niets. Sedert dit jaar, geloof ik, is een record verbroken. Voor het eerst staan er meer mensen op een wachtlijst voor een sociale woning dan er bewo-

ners zijn. Sociale woningbouw en het stimuleren om sociaal te wonen is een opdracht.

Zoeklicht: Doet men dat dan niet?

Joost: Integendeel, het wordt tegen- gewerkt. Een van de nieuwe maatregelen van minister Diependaele is de "plaatselijke verankering". Een mooi woord om te zeggen dat je al 5 jaar in de gemeente moet wonen om op de wachtlijst te kunnen opgenomen worden. Wie in armoede terechtkomt moet al eens verhuizen omdat hij goedkoper moet gaan wonen. Door die 5 jaar verankering in te bouwen voer je eigenlijk een uitsluitingscriterium in.

Zoeklicht: Kan een huursubsidie, zoals in Nederland soelaas, brengen?

Joost: Dit bestaat hier ook. In een sociale woning betaal je huur à rato van je inkomen. Er is ook een subsidie voorzien voor huren op de privé markt,



maar om hiervoor in aanmerking te komen moet je minstens 4 jaar op de wachtlijst voor een sociale woning staan.. En of dit nog niet voldoende is heeft men er ook een regel aan toegevoegd dat het huis moet voldoen aan kwaliteitsvoorwaarden. Dit is natuurlijk terecht, maar juist de doelgroep van armen huurt onder druk van de omstandigheden huisjes die niet aan die kwaliteitsnormen voldoen.

Zoeklicht: Zie jij nog andere alternatieven?

Joost: Blijven inzetten op basisvoorzieningen. Naast wonen is openbaar vervoer een belangrijk item voor wie dicht bij de armoede staat. Wij hadden het al over mensen die moeten verhuizen omdat de huurprijzen in onze steden voor hen niet meer haal- en betaalbaar zijn. Als die dan nog eens werk moeten zoeken vanuit een kleinere gemeente, met een beperkter openbaar vervoer bemoeilijkt dit hun situatie.

Zoeklicht: Heeft Corona ingehakt op de situatie van mensen in armoede?

Joost: In het begin van de pandemie heeft men nooit aan mensen die leven in kwetsbare situaties, o.a. de armen gedacht. Herinner je de tv-beelden en de persdiscussies tijdens de eerste lockdown. Mensen moesten verplicht thuisblijven en wij zagen beelden op TV van huizen met riante tuinen, voldoende kamers en goed geïsoleerd. Wie corona moest bestrijden in een klein huisje of appartement zag dat men de kinderspeeltuinen afsloot, de zitbanken - the poor men's terrace - met linten onbruikbaar maakte. Er was meer te doen over het 'onrecht' dat men 'tweedeverblijvers' aandeed dan aan het leed dat een financieel zwak gezin dat met vijf moest leven in een driekamerappartement. Ik hoor ook dat bij OCMW 's de aanvragen tot steun verhogen, maar cijfers om dit te staven komen nu pas druppelsgewijs binnen. Ik verneem dat er nu aanvragen tot

ondersteuning komen van mensen die eerst hun spaargeld hebben opgeleefd en nu op hun tandvlees zitten. De rijen aan de voedselbank zijn verdubbeld ten opzichte van de periode voor corona.

Zoeklicht: Een laatste vraag Joost, hoe geraakt iemand uit de armoede.

Joost: Zoals ik al zei: Een kwalitatieve, duurzame en betaalbare woonst, voldoende centen en goeie basisvoorzieningen natuurlijk. Maar even belangrijk zijn – leert mijn ervaring – de relaties die men heeft met zijn context en met iemand die in hen gelooft: een leraar, hulpverlener, iemand die gemeend bekommerd is en waar ze kunnen op leunen en steunen want het is niet 'het' onderwijs of 'de' hulpverlening die het verschil maakt maar de professional die in relatie gaat.

Zoeklicht: Dank voor dit gesprek.

Armoede in eigen streek: een verkenning



Hoe zit het met de armoede in onze eigen streek en in onze steden in Zuid West-Vlaanderen.

Wij namen een kijkje in de zeer interessante gegevensbank van Statistiek Vlaanderen in de afdeling: Jouw gemeente in cijfers. Daar worden alle Vlaamse gemeenten op een identieke manier gescreend op gegevens. Dit kan gaan over mobiliteit, burgers tevredenheid, demografie, wonen, cultuur en ook armoede. Dit maakt het zéér interessant om steden en gemeenten met elkaar te vergelijken. Wij selecteerden een aantal relevante items om ze te vergelijken en te bespreken.

1. Gemiddeld inkomen (bemerking de cijfers gaan slechts tot 2015)

<u>Kortrijk</u> 32.504	<u>Menen</u> 28.679	<u>Harelbeke</u> 32.194
<u>Tielt</u> 31638	<u>Roes</u> 31.988	<u>Waregem</u> 33.052
<u>Izegem</u> 31.708	<u>Avelg</u> 31.304	<u>Vlaanderen</u> 33.520

Deze tabel zegt niet zo veel over armoede zelf, maar het is een goede basis om mee te beginnen.

We leren hieruit dat ongeveer alle

vergeleken steden met elkaar matchen, waarbij Waregem de kop trekt van het gemiddeld inkomen en Menen toch wat achterophinkt. Een stad met een hoog gemiddeld inkomen is niet persé rijk want de cijfers kunnen ook heel wat armoede verbergen. Men zegt immers dat rijkdom heel dikwijls armoede aantrekt.

Wel opmerkelijk dat geen enkel stad in het 'Texas van Vlaanderen' het Vlaamse gemiddelde bereikt.

2. Aantal personen met een leefloon via OCMW

Een leefloon wordt, na sociaal onderzoek, uitbetaald aan mensen die niet (meer) rondkomen om hun rekeningen te betalen. Heel wat Belgen leven onder de grens van het armoederisico.



Dit meet het aandeel van de bevolking dat moet leven met een huishoudinkomen dat lager is dan **60% van het nationaal gemiddelde**. Volgens de laatste cijfers bedraagt dit **1.284** euro per maand. Dat is de armoederisicogrens voor een alleenstaande. De armoederisicogrens voor een gezin dat bestaat uit twee volwassenen en twee kinderen bedraagt **2.696** euro per maand. Deze cijfers spreken, maar zijn slechts cijfers: Een gezin van 4 dat een inkomen heeft van 2.400 euro zal niet als arm gecatalogeerd worden. Als die hun wasmachine moeten vernieuwen is de kans groot dat zij dicht bij de problemen zitten.

De uitkeringen die wij betalen voor wie officieel erkend wordt als arm zijn de volgende:

Leefloon alleenstaande **1024** Euro
Leefloon persoon met gezinslast **1384**

Als we deze uitkeringen bekijken zien we dat het leefloon lager is dan het armoederisico. Je hebt niet veel cynisme van doen om te constateren dat deze lage uitkeringen de armoede eerder organiseren dan ze op te lossen.

(Het leefloon is het meest recente; wat heden uitbetaald wordt. Het armoede

risicocijfer waarmee we vergelijken is van 2020)

Hoeveel personen moeten in onze steden leven van een leefloon?

In de eerste lijn van de volgende grafiek zie je het totaal aantal leefloners per 1000 inwoners. In de volgende lijn hetzelfde maar dan voor jongeren tussen 18 en 24 jaar, ook per duizend inwoners.

<u>Kortrijk</u> 9,6 28,1	<u>Menen</u> 7,2 23,7	<u>Harelbeke</u> 2,9 12,6
<u>Tielt</u> 5,2 22,4	<u>Roes</u> 11 46,1	<u>Waregem</u> 3,1 13,2
<u>Izegem</u> 5 23,8	<u>Avelg</u> 2 7,5	<u>Vlaanderen</u> 6 22,4

3 steden hebben meer inwoners die van een leefloon moeten leven dan het Vlaamse gemiddelde, met Roeselare als absolute uitschieter. Toch opvallend dat het percentage sterk stijgt bij de

jonge bevolking en dit is een algemene trend. Jonge mensen moeten drie tot viermaal meer beroep doen op ondersteuning dat volwassenen. In Roeselare, die al een algemeen zwaar cijfer heeft, wordt dit ook bevestigd voor de jongeren. Izegem heeft duidelijk ook een probleem als het gaat over jongerenarmoede. 5 van de 9 gemeenten in onze regio schoren bij de jeugd slechter dan het Vlaamse gemiddelde. Avelgem lijkt te bevestigen dat kleinere entiteiten minder armoede herbergen dan (grote) steden.

3.Wonen

Een van de pijlers om de armoede te meten is hoe mensen wonen en welke inspanningen de overheid levert om dit wonen aantrekkelijk en leefbaar te maken.

Volgende grafiek geeft ons inzicht in het aantal sociale woningen per stad. Het cijfer dat je ziet is het aantal sociale woningen ten opzichte van het aantal private huishoudens per 100.

<u>Kortrijk</u> 8,1	<u>Menen</u> 10	<u>Harelbeke</u> 5
<u>Tielt</u> 7,1	<u>Roes</u> 6	<u>Waregem</u> 6,9
<u>Izegem</u> 3,9	<u>Avelg</u> 8,1	<u>Vlaanderen</u> 5,6

Izegem blijft ruim onder het Vlaamse gemiddelde. Ook Harelbeke haalt dit gemiddelde niet. Daar mag wel een gemeentelijk tandje bij gestoken worden. Plaatselijke politici weten waar zich bezorgd om te maken als ze de strijd tegen armoede willen voeren. Roeselare haalt net het Vlaamse gemiddelde, maar gezien hun andere armoedecijfers is dit toch nog ontoereikend. Menen spant de kroon in het aantal sociale woningen, daar is aan een nood voldaan. De andere steden steken ruim boven het Vlaams gemiddelde uit. Opmerkelijk: Avelgem doet het hier even goed als Kortrijk.



Een nieuwe trend in het woonbeleid zijn de sociale woonkantoren. Komt erop neer dat de gemeente een sociaal woonkantoor opricht dat (gedeeltelijk) gesubsidieerd wordt door de Vlaamse overheid. Dit woonkantoor knapt huizen op en verhuurt die in eigen naam of in naam van de eigenaar aan huurders die zij zelf selecteren in samenspraak met OCMW of eventueel ander sociale diensten.

In volgender grafiek zie je de evolutie die de gemeente hebben doorgevoerd. Het betreft geen absolute cijfers, maar wel de stijging sedert 2007 (de start van de meting van sociale woonkantoren). 2007 is 100. Het cijfer in de kolom is het percentage nu sedert 2007

<u>Kortrijk</u> 130	<u>Menen</u> 116	<u>Harelbeke</u> 152
<u>Tielt</u> 220	<u>Roes</u> 665	<u>Waregem</u> 293
<u>Izegem</u> 211	<u>Avelg</u> 116	<u>Vlaanderen</u> 236

Roeselare springt er merkwaardig bovenuit, en blijkbaar doen zij een inhaalbeweging via hun sociaal verhuurkantoor. Menen, dat sterk scoort in sociale huisvesting blijft hier wat achterwege. Enkel Waregem stijgt daarna boven het Vlaams gemiddelde uit. De rest haalt het gemiddelde niet. Avelgem heeft als kleinere entiteit wellicht niet de middelen om een dergelijke dienst volwaardig uit te bouwen. Al moeten deze cijfers voorzichtig geïnterpreteerd worden want wij kennen de absolute cijfers niet waarmee iedere stad afzonderlijk begon.

Het is duidelijk dat armoede onderbelicht wordt en meer aandacht verdient dan die nu krijgt. Zoals de tabellen aantonen doen de verschillende steden in onze streek afwisselend inspanningen om de armoede te bestrijden. Sommige steden kunnen een pluim op hun hoed steken, maar allen hebben een of meerdere aspecten waar extra aandacht voor nodig is.





ORGANISATIE

Activiteitenkalender



TIJDSTIP

PLAATS

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
MOZAÏEK	JANUARI ZONDAG 30/01/2022 OM 19.00 U	Jazz op Zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
ANTIPODE	FEBRUARI VRIJDAG 04/02/2022 OM 20.00 U	Reiscafé	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	ZONDAG 06/02/2022 OM 11.00 U	“En de 7e dag is er het woord”: Paul Houwen met ‘SLINGER SINGER NAAIMASJEN’ over Paul Van Ostaijen. Inschrijven via hv.kortrijk@proximus.be	MOZAÏEK
AVK KORTRIJK	DINSDAG 08/02/2022 OM 19.00 U	“Omgaan met tegenslagen” door Mark Hermans	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	ZONDAG 13/02/2022 OM 18.00 U	Ma’Blues ontmoetingsmoment rond Blues en Soul met Arne Demets en Bruno Deneckere. Reserveren via mablues@proximus.be	MOZAÏEK
MOZAÏEK-HOWEST-AVANSA	DINSDAG 15/02/2022 OM 19.30 U	Wetenschapscafé: Van circulaire economie naar duurzame wereld	MOZAÏEK
DE BEZATSE	DINSDAG 15/02/2022 OM 19.30 U	Voordracht door Johan Braeckman. Info volgt	DE BEZATSE
GROENINGE BIG BAND	ZATERDAG 19/02/2022 OM 19.00 U	Concert Groeninge Big Band Kortrijk	MOZAÏEK
UPV WAREGEM	DONDERDAG 24/02/2022 OM 14.00 U	Donderdagnamiddaglesing: “Help mijn kind leeft online. Mediawijs opvoeden anno 2022” door Stefaan Lammertyn	CC DE SCHAKEL
MOZAÏEK	ZONDAG 27/02/2022 OM 19.00 U	Jazz op Zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	MAART ZONDAG 13/03/2022 OM 18.00 U	Ma’Blues ontmoetingsmoment rond Blues en Soul met Ed de Smul en Bart Cockhuut. Reserveren via mablues@proximus.be	MOZAÏEK
POLYFINARIO	ZATERDAG 19/03/2022 OM 18.00 U	De 21e polyquiz van Polyfinario – NIEUWE DATUM !!!	MOZAÏEK
DE GEUS	ZATERDAG 05/03/2022	Algemene Ledenvergadering	DE GEUS
DE GEUS	WE 11-13/03/2022	Kaarting ten voordele van ‘Het Ventiel’	DE GEUS
HUJO	WOENSDAG 23/03/2022	West-Vlaamse selectie debatwedstrijd ‘Strijd mee voor een bullshittolze wereld’.	HOWEST
MOZAÏEK	ZONDAG 27/03/2022 OM 19.00 U	Jazz op Zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
MOZAÏEK-HOWEST-AVANSA	APRIL DINSDAG 26/04/2022 OM 19.30 U	Wetenschapscafé: Het zijn de hormonen. Impact van hormonen op je leven.	MOZAÏEK
UPV WAREGEM	DONDERDAG 28/04/2022 OM 14.00 U	Donderdagnamiddaglesing: ‘een nieuwe wedloop: van gewapende drones naar volautomatische wapens’ met Freddy Mortier	VC POINCARÉ
FOTOCLOB GROENINGHE	JUNI WE 03-06/06/2022	Fototoonstelling club Groeninghe	MOZAÏEK
DE GEUS	NOVEMBER DONDERDAG 10/11/2022	Geuskenskwis	DE GEUS



Zondag 13 maart 2022
om 18.00 u

The Texas Boys
**Bart Cockhuys &
Ed De Smul**



inschrijven via Mablues@proximus.be
wij volgen de anti-corona-maatregelen !!!



**Wil je maandelijks info via de
nieuwsbrief van de vrijzinnige
centra teken dan in op**
-> www.debezatse.be
-> www.vcmozaiek.be
-> www.vcdegeus.be

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
info@vcdegeus.be
www.vcdegeus.be
Zondag van 10.00u tot 13.00u
elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Mozaïek

Overleestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
vcdebezatse@gmail.com
www.debezatse.be

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
1ste en 3de vrijdag van de maand
jongerenpraatcafé

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
056/64.64.39
ovm.avelgem@scarlet.be
www.ovm-avelgem.be

Ik ga waar

machteloosheid

toeslaat



Wij spreken af met onze gast in zijn kunstzinnig huis in Heule.

Zoeklicht: Wil je jezelf eens voorstellen aan onze lezers

Carlo: Ik ben Carlo Herpoel, geboren in 1964, opgegroeid in een pleeggezin vanaf mijn zesde. Ik heb elektronica gestudeerd aan het VTI in Kortrijk. Ik volgde kunstacademie in Kortrijk, richting monumentale kunsten en vrije grafiek. Ik werk al een hele carrière bij wat nu Fluvius is. Ik ben er verantwoordelijk voor het beheer en database van de cabines. Kunst is, naast hulpverlening mijn passie.

Zoeklicht: Laat ons beginnen met kunst. Welke kunstwerken maak je zoal.

Carlo: Ik maak voornamelijk monumentale kunstwerken, en dit neemt verschillende vormen aan. Mijn kunst evolueert ook met de voortschrijding van mijn

techniek. Ik werk veel en voornamelijk met recyclagemateriaal en afvalplastic. Ik werk voornamelijk aan kunstprojecten. Zo heb ik een collectie werk met tentzeilen van vernielde tenten die komen uit vluchtelingenkampen, dit geeft een band aan met mijn maatschappelijk engagement. Ik maak kunstwerken met afgedankte barbiepoppen die ik een nieuwe dimensie geef met een humoristische knipoog. Ik werk ook met glas. Zo creëer ik objecten met afgedankte brillenglazen. Ik heb ook een collectie hoeden ontworpen die net nog draagbaar zijn, maar evengoed grotesk en kunstzinnig zijn. Onze lieve vrouwenbeeldjes, die flaconnetjes van Lourdes, krijgen van mij ook een nieuw leven. Ik maak nooit seriewerk.

Zoeklicht: Een waaier aan kunstzinnige diversiteit. Vertel ons eens over jouw

andere passie, die je hulpverlening noemt. Waar begon die?

Carlo: Op nieuwjaarsdag 2011 ben ik naar Haïti getrokken, waar een aardbeving had gewoed. Ik ontmoette spoedarts Gerlant Van Berlaer die mij inwijdde in de situatie aldaar. Ik had toen juist een kunstproject in gedachten om iets te doen met schoolbanken. Door omstandigheden ging dit niet door en daar zat ik met die banken. Die hebben wij dan verscheept naar Haïti, waar men bezig was met de heropbouw van een school en zo hebben die banken een tweede leven gekregen. Eens in Haïti ben ik daar in de logistieke hulpverlening gerold. Ik leerde een Nederlandse antropoloog kennen, Peter Schouten, die er cholera bestreed. Ik werd er in die periode logistiek verantwoordelijke bij een Nederlands medisch team de noodhulp in de tentenkampen te Port Au Prince. Zo ben ik op een organische manier in



die hulpverlening getuimeld en leerde dat het mij goed afging. Ik had mijn ding, een nieuwe passie gevonden.

Zoeklicht: Je bent ook naar de Filipijnen getrokken, nietwaar?

Carlo: Inderdaad. De supertyfoon Yolande had er lelijk huisgehouden. Ik organiseerde en coördineerde er een medische missie in San Remigio, Cebu. Daarnaast deed ik de hele logistieke organisatie om containers met hulpgoederen te verdelen en op de juiste plaats te krijgen. Het jaar nadien ben ik terug naar de Filipijnen getrokken, maar dan naar Manilla. Wij hebben een hele dokterspraktijk van België naar ginder gebracht en daar terug geïnstalleerd. Hetzelfde deden wij met een volledige tandartsenpraktijk. Een logistiek huizenstukje, dat toch wel in de praktijk de plaatselijke bevolking geholpen heeft.

Zoeklicht: Je bent ook voorzitter van "Belgium AID"

Carlo: Inderdaad, al doende leert men en door het opstarten van die organisatie gaven wij ons zelf en ons engagement wat meer structuur en zijn wij nu bekend bij grote hulpverleningsorganisaties wereldwijd, zoals bijvoorbeeld Rode kruis en UNHCR. In 2016 trokken wij naar Duinkerken waar wij in het vluchtelingenkamp een coördinatieopdracht deden, door onder andere goederen te ontvangen en de verdeling in goede banen te leiden. Wij hebben daar ook het modderkamp helpen verhuizen naar een shelterkamp dat bestond uit houten barakken en de leefomstandigheden van die men sen sterk verbeterde.

Zoeklicht: Zijn die er nog?

Carlo: Veel vluchtelingen van toen zijn er weg, weggejaagd, verhuisd naar betere oorden of het kanaal overgestoken. Er is ook een duidelijke evolutie van vluchte-

ling naar transmigrant, die niet gunstig is. Er heerst een barse mentaliteit Toen we er waren met een voedselbus (grootkeuken) om eten te bereiden werden we nogal on respectvol behandeld; geconfronteerd met vandalisme, onze generator werd er zelfs gestolen. Wij zijn er zelf gevlucht nadat wij de massa aan etenswaren die nog over was aan een plaatselijke organisatie voor asielaanvragers hebben geschonken.

Zoeklicht: Vertel ons meer over je avonturen.

Carlo: Ik had ondertussen Ghafoor Hussein leren kennen, een garagist uit Engeland die had een kookbus. Die werd onder ander ingezet in Idomenië, in Griekenland op de grens met Macedonië. Daar leefden de mensen in helse omstandigheden. Zij waren met 23.000 in een kamp dat veel te klein was. Door de politieke omstandigheden zaten ze er vast en werden aan hun lot overgelaten. Er kwam overbevolking met geweld als gevolg. Wij hebben er drie weken voedselbedeling gedaan. Nadien werd het kamp opgedoekt en werden de vluchtelingen in leegstaande fabrieken ondergebracht. Zo konden zij de winter doorbrengen. Samen met Ghafoor zijn wij dan met de bus verhuisd naar een de vluchtelingenkampen in Bosnië. Dit op vraag van Red Cross Bosnië. Daar kregen wij moeilijkheden met de autoriteiten, waar wij al vlug leerden dat het plaatselijk niveau botste met het overkoepelende en die op hun beurt met het nationale, Belgische toestanden, als het ware.

Zoeklicht: Jullie waren er ook bij als eerstehulpverleners bij de recente overstroming in Wallonië.

Carlo: Wij hebben natuurlijk wat ervaring ondertussen en in de kortste keren hadden wij 4 opleggers met kleren verzameld, en na het omzeilen van de horde files met

individuele wagens die wat spullen wilden gaan afleveren en van ramptoeristen konden wij die afleveren en verdelen. Wij zijn daar ook met een mobiele frituur naar toe geweest en binnen de kortste keren kenden de mensen ter plaatse ons. Ook gezien de opvang van het Rode Kruis Vlaanderen en Croix Rouge daar maar traag op gang kwam. Via een donatie van Janssens farmaceutica bekwamen wij ook 158 fietsen die wij daar verdeeld hebben. Door de overstroming zijn veel bewoners hun wagen verloren zodat die fietsen er goed van pas kwamen.

Zoeklicht: Ondertussen heb je zelf je eigen bus gebouwd.

Carlo: Jawel, ik heb een oude lijnbus omgebouwd tot kookbus. Een gepensioneerd techniker van de lijn heeft de bus terug rijwaardig gemaakt en die is klaar om ingezet te worden als rijdende keuken. Met deze bus zetten we bij rampen of waar er nood aan is. De titel op de bus is 'Ik ga waar machteloosheid toeslaat'. Dat zegt genoeg.

Zoeklicht: Waar haal jij je engagement vandaan, Carlo.

Carlo: Mijn engagement is individueel en staat los van alle politiek. Het wordt natuurlijk wel gesteund door mijn vzw Belgium Aid en omringd door vrienden en kennissen. Wij werken vrij en kiezen onze projecten zelf. Alles gaat en staat met giften. Soms worden wij gesubsidieerd, zoals voor een recent project in Haïti waar wij bij de aardbeving voedselpakketten hebben verdeeld. En nu zijn wij al bezig met de toekomst daar. De bouw is er reeds begonnen van een multifunctioneel centrum voor weeskinderen met een handicap. Dit voor de lokale organisatie ASHCA. Gezien ik zelf als weeskind ben opgegroeid is de cirkel nu rond.

De wereld is om zeep



*er gebeuren rare dingen rond
om mij...
(Urbanus-Vlaamse zanger)*

Wat hebben wij geleerd vandaag?

1-De materie: De verschillende combinaties van atomen vormen de moleculen die de materie vormen. Er bestaan zeer veel soorten materie. De materie zelf, die verandert. Zij breekt, verdunt, oxideert, is vloeibaar, gas, damp, ... en reageert onderling door allerlei natuurlijke omstandigheden. Er is ook materie die door de mens is gecreëerd via scheikundige processen en soms giftig is of op zijn minst vervuilend en moeilijk afbreekbaar (pfos, plastic, verrijkt uranium, D.D.T, ...). Wij noemen het dan afval. Het begrip afval is relatief maar ook reëel. Er is een groot verschil tussen tuinafval en kernafval.

Verandering is soms gemakkelijk in een richting maar niet in de omgekeerde. Een klein experiment, meng grenadine in water, een gemakkelijke operatie, probeer nu water en grenadine uit elkaar te halen? Denk nu aan de cyaankali gemengd in het water die gebruikt is om goud te ontginnen of aan de microplastics in de oceanen. Of aan de radioactieve materialen rond Fukushima.

2-De energie: Als men veralgemeent, is op de aarde de totale energie min of meer constant. De slimigheid is dat het aardse leven van die energiestroom (flux) gebruik maakt. Wat de zon ons zendt keert terug naar de ruimte hoofdzakelijk onder de vorm van infrarode straling (warmte). Neem vloeibaar brons en doe het in een gietvorm, je zou kunnen zeggen dat als het koud is geworden de energie weg is. Welnee, het harde brons

is afgekoeld, de warmte is verspreid in de naaste omgeving die opwarmt en vervolgens afkoelt doordat die warmte zich een beetje verder verspreidt. Energie als warmte gaat automatisch van iets warm naar iets koud. Zoals water van boven naar beneden stroomt. In de flux van die uitwisseling kan men dus energie capteren om b.v. elektriciteit te produceren die uiteindelijk ook in warmte zal worden omgezet.

Een verbazend cijfer: de jaarlijkse energie afkomstig van de zon op de aarde is 10 000 keer groter dan wat gans de mensheid jaarlijks gebruikt. Er is geen crisis in de productie van energie, er is een probleem in de captatie van energie. Energiestromen zijn gevarieerd: wind, bliksem, waterval, getijden, cetera.

De gebruikte energie en materie door de mens is dus nooit een

productie maar een conversie. Het is een captatie van energiestromen of een ontginning van de stocks. Tussen stroom en stock is er een belangrijk verschil. In een stroom kan je in een uur X energie capteren en de volgende uren weer X energie, een energiestroom vernieuwt zich.

In een stock (b.v. kolen) kan je zoveel nemen als de voorraad groot is maar daarna is het gedaan, de stock is voor altijd weg.

Vooral met de industriële revolutie is de mensheid van een voornamelijk gebruik van zich vernieuwende stromen (landbouw, visvangst, water, pluk, windmolens, ...) overgegaan naar een gebruik en verbranding van stocks (metalen, kolen, olie, ...). Komt daarbij dat de schaal op een hoger niveau is komen te staan: van een ezel die een kar trekt tot een megaschip met 20.000 containers; van een Inuit familie die 40 zeehonden per jaar verbruikt tot McDonalds die zes miljoen koeien vermaalt. De gevolgen op het leefmilieu van deze industriële methoden gaan niet in de goede richting, men moet van kwade wil zijn om dit te ontkennen.

3-Het leefmilieu is de fijne laag rond onze bol waar het leven zich afspeelt. Dikke lagen studies zijn eraan besteed (overbevolking, klimaatverandering, vervuiling, uitsterven van flor en fauna, woestijnvorming, enzovoort).

Het teveel aan gassen zoals CO₂ (74%) afkomstig van vooral de verbranding van fossiele brandstoffen, maar ook methaangassen CH₄ (17% voor een groot deel koeien scheten) en andere (N₂O 6,3%; gefluoreerde gassen 2,3%) houdt de terugkeer in de ruimte van infraroodstralen (en dus de afkoeling) gedeeltelijk tegen, vandaar het serre effect en de globale opwarming.

Nog meer zal nooit genoeg zijn!

De **klimaatverandering**, het stijgen van de zeespiegel en de complete instorting van ecosystemen heeft catastrofale gevolgen voor het leven op aarde.

Er zullen keuzes moeten worden gemaakt en naar oplossingen gezocht. Maar de systemen die keuzes moeten maken zijn nogal gecompliceerd. Er zijn



veel actoren (7,5 miljard mensen die niet allemaal dezelfde invloed en macht hebben); veel hefbomen (juridische, technologische, politieke, economische, sociale, culturele); veel niveaus (van ons longen tot de atmosfeer); en vooral veel, wegens belangenvermenging, valse oplossingen en tegenkanting.

Je hebt ook nog de probleemontkenners, de lobby's van de fossiele energie, 'thinktanks in dienst van', conservatieve media die hand in hand met de 'groten van deze wereld' lopen, carrièristen waarvan de partijbelangen primeren op al de rest, degene die van niets weten en degene die het niet willen weten. De lijst is te lang om ze allemaal te noemen. Als het kwaad een gezicht moet hebben, laat ons Murdoch nemen; klimaatverandering is al jaren een onderwerp die door zijn veelvuldig mediakanalen gemanipuleerd is. De oliestaten zitten ook in de obstructie en Rusland is meester in het verspreiden van desinformatie via sociale media. China ontkent de klimaatverandering niet maar beschouwt zich als een derdewereldland die eerst zijn achterstand moet inhalen. Noteer ook dat er op die klimaatverdragen nooit sprake is van de wapenindustrie die qua vervuiling toch serieus kan tellen.

De economische groei is een obsessie van het financieel kapitalisme en zijn aanbidders. Het betekent meestal een vermeerdering van de geldstromen uitgedrukt in het B.N.P. (het bruto nati-

onaal product). Uiteindelijk is geld een sociale conventie en het BNP een statistiek die niet zou misstaan in een sketch van Gaston en Leo. Economische groei druk zich vooral uit in stijgende cijfers op belastingvrije rekeningen.

Maar economische groei heeft ook concrete gevolgen. Kijk in de hemel naar het weefsel van uitlatgassen door vliegtuigen of naar de stad Dubai die in 1945 een klein vissersdorp was.

De fysische middelen nodig voor de financiële groei zijn eerst en vooral meer aardse oppervlakten: wouden en bossen worden vernield, de polen liggen te smelten en wachten op ontginning, vruchtbare gronden worden geasfalteerd, landschappen gebetonneerd, drinkbaar water wordt schaars. Men boort om ter diepste in de zee en recent hadden wij recht op de obscene rivaliteit tussen drie multimiljardairs die om ter hoogst in de ruimte een scheet lieten, een kostelijke variant van 'om ter verst pissen'.

Maar wat is er mis met economische groei?

Vraag het eens aan de bijenpopulatie. Aan de doden door overstrooming of bosbrand. Aan de mensen uit New Delhi waarvan het snot zwart zie. Aan de ondervoede boeren uit Mali. Aan de opeengeplakte 22miljoen inwoners van Sao Paolo en aan de onderbetaalde werkers in allerlei landen en sectoren. De groei van geldstromen en fabu-



kunstmatige opgefokte overconsumptie van landen en individuen. De 10% rijksten zijn goed voor de helft van de CO₂ werelduitstoot. Men heeft het over o.a. astronomische niet belaste inkomsten, superlonen en voordelen voor sommige en krentenbijterij voor de meeste, over gesubsidieerde luchtvaart, militair materiaal, reuze vervuulende schepen. En over te veel verpakkingen, pesticides, plasticen gadgets en allerlei onnodige brol. Men heeft het over, door publiciteit gecreëerde, valse behoeftes. Over geplande veroudering van machines die geprogrammeerd zijn om na X aantal uren gebruik kapot te zijn.

Afname is geen synoniem van armoede maar van sociale vooruitgang en zal de mensheid behoeden voor de reële dreiging van allerlei rampen en catastrofes

leuze winsten gaat altijd gepaard met de groei van uitbuiting en armoede. Tegenwoordig produceert men om ter meest rommel en afval; er wordt langs om meer vernietigd voor minder resultaat. Economische groei komt erop neer dat iedereen slachtoffer is van de absurditeit van een financieel casinosysteem die gejaagd is door de winst. De neoliberale economische groei is geen natuurwet maar een misdadige idéologie.

Greenwashing presenteert zich als het juiste midden, de boter en het geld van de boter. De verlovings tussen ecologie en kapitalisme.

Er valt veel winst te maken met groene alternatieven vooral als de schuld en oplossing voor klimaatverandering bij het individu wordt gelegd. Elk zijn zonnepaneel, elk zijn elektrische wagen, elk zijn warmtepomp. De meeste drinken iedere dag melk, voor wanneer elk zijn koe?

Recycleren is de boodschap, afval wordt grondstof, en nog uit te vinden procedés zullen worden toegepast. Investeren in technologie zal ons redden van de technologie.

Helaas is de ontkoppeling van groei van profijten en groei van vervuiling tot nu toe nergens gerealiseerd. Energiezuinige procedés zijn zodanig veel toegepast dat de voordelen soms nadelig worden (Wat is er gebeurt

met de eerste spaarlampen die kwik bevatten?).

Er zijn ook nog de slechte goeie ideeën zoals de individuele elektrische wagen (zonder uitlaatgassen maar wel met vervuulende bandenslijtage) Je blij nog altijd stilstaan in de file maar het is goed voor de stadslucht. De ecologische impact van het maken van een 'Tesla' met zijn zware lithium batterijen dat telt niet mee, het is ook niet sexy om over kobaltmijnen te spreken.

Oorzaak en oplossing van de vervuiling wordt in de schoenen van het individu geschoven

Less is more.

De economische afname is niet het tegenoverstelde van de zogenaamde groei. Het BNP verminderen heeft weinig interesse. Wat moet verminderen en stoppen is de vervuiling, de vernietiging van de biodiversiteit, de intensiteit van de klimaatverandering, het omkappen van de bossen, het ontwijken van belastingen, de uitputting van onvervangbare stocks, de urbanisatie van natuurgebieden, de uitbuiting van natuur en mens.

Als men van economische afname spreekt gaat het hier niet over minder riolering waar het broodnodig is of minder hospitalen en scholen bouwen. Maar over het verminderen van de

te wijten aan vervuiling en vergiftiging van water, lucht en aarde. Stress, ratrace en uitbuiting zouden tot een absurd verleden behoren.

De planeet kan niet verbreed en uitgetrokken worden maar er kunnen wel keuzes gemaakt worden in richtingen en doelstellingen.

De nodige veranderingen zijn uiteindelijk verplaatsingen van cursoren op assen als superrijk-straatarm// individuele belangen-collectieve belangen// samenwerking-rivaliteit//demografische expansie-limieten van de omgeving// hiërarchische beslissingen-egalitaire beslissingen//kwaliteit-kwantiteit// ethisch-amooreel// arbeid-kapitaal//enzoverder.

Kan de mens zijn egoïstische impulsen en zelfvernietigingsdrang overstijgen en zich gedragen als een met rede begiftigd sociaal wezen? Het is kiezen tussen verbetering van iedereen's levensomstandigheden of meer cijfers op de bankrekening van enkelingen. En vooral tussen een verhoogd levensbewustzijn en afstompnd consumentisme.

Aangezien het onmogelijk is om zo verder te doen, zonder het leefmilieu en zichzelf te vernietigen, is de hamvraag: **“Economische groei, wat bedoelt men daarmee en is dat wel nodig?”**



Vrijzinnig Centrum Mozaïek Kortrijk
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

We houden ons aan de anti-covid maatregelen en zien je CST na. Mondmasker opzetten bij verplaatsingen in het Mozaïekcafé. Maximum 6 personen per tafel. We passen ons uiteraard aan aan de richtlijnen van het moment.



MA'BLUESCAFÉ

The Texas Boys met Ed De Smul en Bart Cockhuyt

13 MAART 2022 OM 18U00

Onder de naam The Texas Boys verwelkomen we Ed De Smul en Bart Cocquyt.

De meesten kennen Ed De Smul als harmonica-speler en frontman van de bluesband Ed And The Gators. Genres als Folk, Country, Americana en Blues waren voor Ed de beginselen van een nieuwe wereld die hij op jonge leeftijd heeft ontdekt.

Hij treedt op samen met Bart Cocquyt, ofte Mr B-Blue, die ook reeds op jonge leeftijd in aanraking kwam met de blues. Via via kwam deze laatste in Peer terecht op het Belgium Blues festival, en reisde met zijn gitaar ook al de wereld rond. Hij kreeg de kans om met diverse grote artiesten het podium te delen. Eén van zijn hoogtepunten is de ontmoeting in Chicago met Buddy Guy. Hij kon het podium delen in Buddy Guy's club met tientallen Chicago blues-artiesten en dit ook in diverse clubs. In tussentijd wordt hij aangetrokken door Texas.

Wat je kan verwachten is een boeiende set van eigen nummers met een knipoog naar de Blues, Folk en Country, Soul en Singer/songwriter-muziek die hijzelf eerder als organische muziek omschrijft met veel eigen werk waaronder instrumentale nummers alsook niet alledaagse covers en natuurlijk ook enkele klassiekers uit de blues.

Dit wordt genieten op een lazy sunday evening. Heb je een hongertje? Geniet van onze Gumbosoup (een typische Louisiana maaltijdsoep), of Pizzaslices of nog Brusschetta al pomodori. Alles zelf gemaakt. Denk ook aan onze alcoholvrije Martini-Floreale mocktail.

Welkom en laat ons voorzichtig zijn en blijven !!!

Praktisch:

Datum: zondag 09 jan 2022 om 18u00. Optreden om 19u30

Plaats: vc Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Organisatie: Humanistisch Verbond Kortrijk en Mozaïek

Ingang: leden HV Kortrijk: 8.00 €

Niet-leden HV Kortrijk: 10.00 €

We werken volgens de op dat moment geldende anti-corona maatregelen.

Er is CST-controle en mondmasker is verplicht bij rondlopen in het Mozaïekcafé.

Graag inschrijven via mablues@proximus.be of 0486/312897.

Arne Demets en Bruno Deneckere

13 FEBRUARI 2022 OM 18U00

Ooit was Bruno Deneckere frontman van de Gentse rockgroep The Pink Flowers. Sinds 1998 werkt hij onder zijn eigen naam. Hij maakt Americana juweeltjes en Bluesy rock 'n' roll. Muziek waar de humor vaak in de song zelf zit.

Arne Demets is al sinds zijn 14e actief als gitarist in verschillende bands. Momenteel verdiept hij zich in opnametechnieken, maar blijft hij componeren en optreden. Hij combineert invloeden uit verschillende genres en creëert daarmee een eigen en unieke stijl.

De avond wordt omkaderd met heerlijke gumbosoepp, pittige pizzaslices en knapperige bruschetta, Floreale alcoholvrije mocktail.

Praktisch:

Datum: Zondag 13/02/2022 vanaf 18u00. Concert om 19u30

Met: Arne Demets en Bruno Deneckere

Ingang: leden HV Kortrijk: 8.00 €

niet-leden HV Kortrijk: 10.00 €

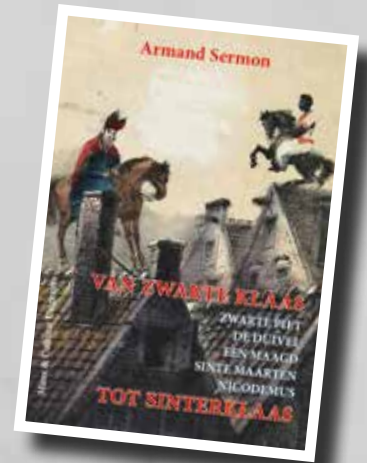
Inschrijvingen: via mablues@proximus.be of 0486/312897

Organisatie: HV Kortrijk, Ma'Blues en Mozaïek

Plaats: vc Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk



Facebook censureert Zwarte Piet



Op maandag 15 november plaatste ik op mijn Facebook-pagina een foto van de voorlaatste aankomst in Kortrijk van Sinterklaas. De foto toont drie Kortrijkse Zwarte Pieten die lachend een blij kind omringen. Facebook vindt deze foto haatdragend.

De foto werd verwijderd en mijn Facebook-pagina voor 24 uur afgesloten. Ook word ik bedreigd met verdere maatregelen, lees afsluiten, van mijn account. Dit is de puurste willekeur van een multinational die de laatste maanden reeds herhaaldelijk in het nieuws kwam wegens belastingontwijking en ongeoorloofde hand- en spandiensten aan racistische, criminele, en onwettelijke praktijken en regimes.

De Facebook-inquisitie

Om dergelijke censuur te vermijden koos ik voor mijn nieuwe boek de titel "Zwarte

Klaas" omdat ik al vreesde dat zelfs een studie met wetenschappelijk, historisch en antropologische materiaal door de hedendaagse inquisiteurs zou genegeerd of gecensureerd worden.

Merkwaardig is dat de video's en foto's van de Antwerpse aankomst van Sinterklaas vrijelijk door de media verspreid worden. Nochtans is de begeleidende zogenaamde Roet Piet een model van debiliteit vergeleken met de lachende en kleurige Kortrijkse vrouwelijke Pieten.

Niet alleen een eeuwenoude traditie wordt hier overboord gezet maar aan de enthousiaste kinderen wordt bovendien een toonbeeld van slechte smaak voorgeschoteld.

Quamdiu?

Hoelang moeten we nog verdragen dat een kleine hysterisch roepende troep

fanatiekelingen en achterna tjokkende politici en cultuur- en mediapausen met hun censuur en dictaten ons voorschrijven wat we moeten zien, denken, doen, zeggen, schrijven?

Zwarte Klaas

Wanneer de winterse nachten lang en donker worden, verschijnen in Europa (en elders) twee gemaskerde gestalten: een witte kindervriend met een mijter en zijn begeleider met een zwart gezicht: in de Lage Landen Sinterklaas en Zwarte Piet geheten. Wat is hun betekenis? Waar komen ze vandaan? Creëerde de Amsterdamse schrijver Jan Schenkman deze figuren in 1850 of bestonden er voordien al klazen, met of zonder zwart gezicht. Sinds wanneer bestaan deze? Zoeken we in de negentiende eeuw, of kijken we naar de Middeleeuwen of zelfs de prehistorie? Is de Sint, hoog op zijn paard gezeten, de reïncarnatie van een mythologische Germaanse God? Hoe werd die goedheilig man de patroon der kinderen? En waarom is de naam Zwarte Piet een recente betiteling? Hoe heette voordien de man met het Zwart beroete gezicht?

https://boeklief.be/wp-content/uploads/Sinterklaas_FolderDigitaal_A4.pdf



Vrijzinnig Centrum Mozaïek Kortrijk
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

CHAUD

Loop jij rond met een idee om van Kortrijk een nog betere plaats te maken, maar weet je niet goed hoe eraan te beginnen? Kriebelt het om de eerste stappen in ondernemen te zetten of heb je gewoon interesse om efficiënt knowhow op te doen? Of heb je al een sociaal project opgestart, maar wil je het een boost geven? Dan is CHAUD zeker iets voor jou!

Tijdens vijf sessies brengen experts je de kneepjes van ondernemerschap, in vele facetten, bij. Van brainstormfase over het opstellen van een business en financieel plan tot het oprichten van een vzw. Maar ook tips en tricks over werken met vrijwilligers, netwerken en communiceren komen aan bod.

Tijdens deze interactieve sessies leer je niet enkel van experts, maar ook van de andere deelnemers. Na de sessies in februari en maart ben je klaar om je project in de praktijk te brengen. Maar eerst pitch je je plan nog voor een jury om kans te maken op microfunding. Als je wil, ondersteunen we je ook nadien nog verder op maat.

Dit project richt zich op jongeren tussen **18 en 30 jaar**. We selecteren de projecten op basis van kwaliteit, potentieel en originaliteit. Een jury van jongeren en professionals leest alle projectvoorstellen sowieso grondig door en geeft je feedback, ook als je niet geselecteerd wordt om deel te nemen aan CHAUD.

Werk je samen met je vrienden aan jouw sociaal project? Dan vragen we dat jullie maximum 4 vertegenwoordigers naar de sessies sturen. Zij kunnen de expertise die ze opdoen verder delen in jullie groep. Deelnemen aan CHAUD is volledig **gratis**, maar we verwachten wel dat je meedoet aan minstens de 3 verplichte sessies en de pitch.

CHAUD 2022 zal plaatsvinden in februari en maart 2022. Samenkomen doen we in het Vrijzinnig Centrum de Mozaïek, Overleiestraat 15 A, 8500 Kortrijk.

- **Sessie 1 – 22 februari:** Kennismaking en inspiratiesessie
- **Sessie 2 – 1 maart:** Business en financieel plan
- **Sessie 3 – 15 maart:** (facultatief): Vzw-wetgeving, financiering, netwerkmoment
- **Sessie 4 – 29 maart:** Oefenpitch
- **Sessie 5 – 19 april:** Pitch

Interesse? Geprikkeld? Vragen?

Mail dan als de bliksem naar hilke.desmedt@demens.nu en wij contacteren je snel.



Vrijzinnig Centrum Mozaïek Kortrijk
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

“EN DE 7E DAG IS ER HET WOORD”

SLINGER SINGER NAAIMASJEN

ZONDAG 06 FEBRUARI 2022 OM 11.00 U

Het boeiende leven en werk van Paul Van Ostaijen, toegelicht en voorgedragen door Paul Houwen.

Het wordt geen saaie, academische bedoening, maar een vrolijke presentatie van het leven en de poëzie van een non-conformistische man, die met vallen en opstaan in een recordtijd evolueerde van jonge probeerder tot één van de allerbelangrijkste dichters. Hij gooide zowat alle heilige huisjes omver en ontpopte zich tot ritmische woordkunstenaar eerste klas. Jammer genoeg stierf hij al op 32-jarige leeftijd.

Paul Houwen is afkomstig uit Oostende en woonde een tijd in Kortrijk en woont nu in Gistel. Hij is samen met Ann Vanroose de oprichter en bezieler van het Pantheater. Zij zijn al geregeld te gast geweest in Mozaïek met non-conformistische interpretaties van traditionele stukken. Maar ook met eigen en eigenzinnig werk.

Welkom !!!



Praktisch:

Datum: zondag 06/02/2022 om 11.00 u
Plaats: vc Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk
Organisatie: Humanistisch Verbond Kortrijk
Ingang: leden HV Kortrijk: 3.00 €,
Niet-leden HV Kortrijk: 5.00 €

We houden ons aan de anti-covid maatregelen en zien je CST na. Mondmasker opzetten bij verplaatsingen in het Mozaïekcafé. Maximum 6 personen per tafel. We passen ons uiteraard aan aan de richtlijnen van het moment.

Harelbeke, stad van boeiende lezingen



Corona 3 heeft nog maar pas zijn rug gedraaid, of daar schieten de lezingen en voordrachten al weer uit de grond.

Op woensdag 06 oktober was er een voordracht over Rwanda in De Geus, door Peter Debeuckelaere, een nu gepensioneerde militair van eigen bodem, die in 1994 de genocide met meer dan gewone aandacht gevolgd heeft. Het racistisch uitmoorden van honderduizenden Tutsi's (en Hutu's die voor de samenwerking tussen de verschillende zwarte "rassen" waren) vindt zijn verre oorsprong in de raciale politiek van de koloniserende machten, Duitsland en België. Door hen werden de inwoners van Rwanda in "rassen" verdeeld, het werd zelfs op hun identiteitskaart vermeld.

Maar wat vele tientallen mensen naar Harelbeke trok was iets anders:

Een wetenschappelijke benadering van de Vikings in onze contreien

Donderdag 14 oktober: een 140-tal aanwezigen, deels van buiten Harelbeke, in de aula van het Cultureel Centrum van Harelbeke voor een lezing over de Vikings. Een lezing door Pieterjan Deckers, een archeoloog van de VU Brussel, die al enkele jaren werkt in Ribe, al van rond 700 een noordelijke handelsplaats en knooppunt van de ganse noordelijke internationale handel, nu in Denemarken.

Met dank aan de intussen gepensioneerde bibliothecaris Jan, die deze info-avond al anderhalf jaar geleden gepland had... en met dank aan zijn opvolgers die het dan toch maar gedaan hebben.

Waarom over de Vikings? Over geheel de wereldbol zijn er tienduizenden jaren migraties gebeurd, migraties en vermengingen. Maar de Vikings, de bewoners van de Scandinavische noordelijke streken, het huidige Denemarken, Noorwegen en Zweden, kwamen tot in Vlaanderen, langs de Scheldemonding tot Antwerpen en verder, tot in Kortrijk. Er zou een Vikingkamp geweest zijn in het Kortrijkse, en en passant zullen ze wel gestopt zijn in Harelbeke. De geschiedenis van deze migratie is al behoorlijk gedocumenteerd, en er wordt nog dagelijks aan gewerkt.

We spreken over de jaren 700/800 tot 1100. Op één punt waren die noordelijken hun tijd ver voorop: het waren kampioenen in de scheepsbouw en in allerlei ambachten. Groepen Deense kooplieden/ontdekkingsreizigers/

soldaten van een 100 à 200 personen voeren de Noordzee, hun grenswater, af naar nieuwe gewesten... In het oostelijk deel van Engeland (anno 789), in Friesland (810), in Zeeland bouwden ze vestigingen waar ze ofwel overwinterden ofwel zich permanent vestigden. In 845 vielen ze Parijs aan. Anderen dan de Denen trokken via IJsland (875) en Groenland (985) naar Noordelijk Amerika, en nog anderen trokken langs de Wolga naar het Oosten, tot in Oekraïne, Centraal-Europa en Azië. En een tweede punt van voorsprong: de Viking-vrouwen waren heel geëmanci-peerd, veel meer dan hun zusters in de christelijke wereld. Zo hadden de Vikings dubbel zoveel strijders als elk andere volk.

Onze streken waren al door de Romeinen "beschaafd". Dit wil zeggen dat er ten behoeve van de rijkere klassen en van het bezettingsleger grote rechte wegen aangelegd waren, met om de één of twee dagmarsen een rustpunt. 2 dagmarsen betekende toen rond de 40 kilometer, en dat werd ook de afstand tussen Kortrijk en Brugge ofwel tussen Kortrijk en Gent, en tussen Brugge en Gent. In Belgisch Luxemburg was er een belangrijk knooppunt, Habay, van waaruit als een spinnenweb talrijke heerwegen over geheel het Romeins Franke rijk vertrokken. De Romeinse bezetting van onze streken betekende ook dat er een soort gecentraliseerd bestuur geïnstalleerd werd, heel piramidaal. Met een opperkoning = de keizer van Rome, langs wiens mond de Goden spraken, en enkele onderkoningen. Na de kerstening (aanvaarden van de christelijke godsdienst) van Rome en van het land van de Franken, Frankrijk en Groot-Brittannië, na de jaren 300 à 400 na Christus versterkten de religieuze structuren van één God, daaronder bijna gelijk aan de ene en ware, de paus van Rome, en dan de abten en de bisschoppen, de bestaande gezagsstructuren over de grote massa van de werkers. In het Frankisch deel van het Romeinse rijk werd na de val van Rome de macht overgenomen door graven en hertogen, waaronder de sterkste oorlogsheer van Parijs en de aan hem ondergeschikte graven en hertogen, zoals de graaf van Vlaanderen (De graven van Vlaanderen die alhier heersten vanaf 877 waren rijke hande-

laars die zich toegelegd hadden op schapenwol voor de textiel, uit gans hun streek verzamelden zij die grondstof, en verkochten ze verder voor textiel.)

De Noormannen hadden een slavenhoudersmaatschappij met bovenaan de rijke edelen, die op hun beurt heersten over kleine vrije boeren en daaronder dan weer massa's slaven-landarbeiders. Daaraan beantwoorden dan een groot aantal goden en godinnen, te beginnen met Odin en Frig, die trouwden ondereen en kregen afstammelingen die op hun beurt ook weer goden waren, en dus een "specialiteit" moesten krijgen, iets van het weer, de donder was al toegekend aan Thor, of een berg of iets anders... In dat opzicht waren de Vikings gelijk aan bijna alle volkeren van hun tijd, ook de oude Grieken en Romeinen etc. Van in de jaren 800 waren katholieke missionarissen naar het noorden getrokken, maar de kennismaking aan de lijve met de karolingische samenleving toonden aan de rijke Vikings de superioriteit van de katholieke samenleving. Die samenleving met zijn heirbanen, zijn gecentraliseerd bestuur en één oppergod en paus en bisschoppen bevielen hen wel, dat was beter dan hun eigen ratjetoe van vele tientallen goden en ondergoden. En dus "bekeerden" de rijke Vikings zich rond 1000 tot het katholicisme. Wat de grote massa van werkers en slaven ervan dacht is mij niet bekend.

De kerstening van de Noormannen betekende ook dat ze de technische verworvenheden van de Gallo-Romeinen die in de zuidelijker steden bekend waren gretig overnamen en verhandelden: in het bijzonder metalen voorwerpen in materialen die hen onbekend waren. In Denemarken kon men bronzen voorwerpen maken, maar de archeologen vonden in Viking-vestigingen in Denemarken ook munten in andere metalen uit de streken van Zuid en Centraal-Europa.

Al die elementen waren voor de slavehandelaars die de Vikings waren "gevonden eten", zonder moeite konden de rijke Vikings zich inpassen in die verworvenheden van de "beschaving", en dus begonnen velen van hen een eigen handeltje langs de kusten en rond de rivieren. Hun militaire vaardigheden dienden om hun kooplieden te beschermen én om hun veroveringen

wat uit te breiden. Maar zoals het bij rijk volk past: er waren ook andere methoden om aan een stuk land of aan werkkrachten te geraken, en die beheersten ze ook. Hun integratie ging zover dat een Viking met de naam van Rollo van de koning van Parijs door wat dreigen en onderhandelen rond 900 leenrechten kreeg op de Seine-monding. Dit werd het land van de Noormannen, Normandië, met Rouen als hoofdstad. Leenrechten = recht op de vruchten van het werk van vrije boeren en slaven. Rollo werd officieel de graaf (of was het de hertog?) van Rouen. In 1063 was ene Knoet – de naam spreekt voor zichzelf – koning over ongeveer geheel het huidige Denemarken en daarbij het Gallische Groot-Brittannië. Knoet werd door de kerk van Rome heilig verklaard. En een Deense Viking-prins met de naam van Karel werd door huwelijk van een voorouder in 1119 graaf van Vlaanderen, een goeie 900 jaar geleden dus, onder de naam Karel de Goede. De heilige Knoet was zijn grootoom. Die Karel werd later zalig verklaard. Maar als ik goed noteerde was dat niet de enige band tussen de graven van Vlaanderen en de Deense edelen: er zijn al sporen hoe de eerste graven van Vlaanderen 200 jaar ervoor reeds meegevochten hadden met Deense edelen in Denemarken.

De Vlaamse rijke klassen hebben altijd de neiging gehad zich tegen de sterkere buitenlandse machten aan te schurken. Denk maar aan Jacob van Artevelde, die wijst naar het sterke Engeland, tegen onze verzwakte koning van Frankrijk...., en denk aan de Vlaamse industriëlen, intellectuelen, schoolmeesters en pastoors die zonder veel moeite de kant kozen van de nazi's toen velen dachten dat deze de ganse wereld zouden kunnen veroveren. Maar gans deze laatste paragraaf is een eigen bedenking, en komt niet uit de lezing.

En de koehorens in de Asterix-films of tekenverhalen? Dat waren verzinsels uit de negentiende eeuw. De Vikings die ten strijde trokken, want soms botsten ze met de bezitters van andere streken, als ze nieuwe slaven wilden wegroven uit de Ierse of Schotse kuststreken, of schapenwol voor hun zeilen, hadden deugdelijke helmen.

Uit de media geplukt



Ons redactioneel oog viel op een artikel in de krant van West-Vlaanderen eind oktober met als titel: afscheid nemen doen we amper nog in de kerk.

In het artikel laten zij een paar professionele begrafenisondernemers aan het woord die duiden waarom het kerkelijk gebruik om afscheid te nemen van een dierbare met een heilige mis de laatste twintig jaar in ongebruik geraakte.

De voortschrijdende ontkerkelijkheid is een oorzaak. Koppel daar ook aan de starheid en de weinig persoonlijke manier waarop kerkdiensten gecelebreerd worden, waardoor velen kiezen voor de meer persoonlijke uitvaartplechtigheden die door begrafenisondernemers zelf, al dan niet bijgestaan door 'het huis van de mens', worden georganiseerd. Zowat

in iedere stad of grote gemeente is er ondertussen wel een aula, gekoppeld aan een uitvaartcentrum of een crematorium.

Wij deden een kleine telling bij verschillende uitvaartcentra in 3 gemeenten; Lichtervelde, Izegem en Kortrijk en kwamen tot de volgende resultaten:

Van de 66 getelde overlijden in de laatste maand werden 36 plechtigheden gehouden in een aula van de begrafenisondernemer of het crematorium. Van 13 overledenen werd in intieme kring afscheid genomen. In veel gevallen gebeurt dit ook in een aula onder begeleiding van de begrafenisondernemer. Voor 16 mensen werd de plechtigheid in de kerk voorzien. 1 plechtigheid ging door in de moskee.

Papieren vliegertjes

1

Kerselona, Appelonia,
zuidenwinden, oostenvruchten,
hoeve, have daar gelaten.
Ook de navel
is als laatste bergplaats
nu gehavend.
Keerkringen, zuurtegraden,
zwaartekrachten:
men schuilt, men schut, men stut.
Geen dak zo zwak
of er wordt beschut.
Er staan hekkens
om het huis dat we voor u hebben.
Maar bovenal passeert geluidsnormaal
om de zoveel tijd een vliegtuig
in een baan om uw hoofd.
U kunt in afwachting
papieren vliegertjes vouwen.
While we remember nine/eleven.

2

Knesselare, Appelterre,
het luchtruim beneemt u de adem.
We are Belgium,
te klein voor een weerbericht,
maar weliswaar beschikkend
over tricolore schutkleuren.
We hebben bieren, chocolade
en ten minste twee talen.
We are B-Fast
als we zelf vertrekken kunnen
in het aanschijn van de camera's.
En waar we ook zo goed in zijn:
we shall remember
dode paarden, gifgroene wolken,
veelvouden van soldaten
en eigen volk dat vlucht
van Vlaamse velden weg.
Ja: wij hebben de juiste papieren
om nooit meer te vergeten.
You shall remember.

Ter nagedachtenis van onze vriend Alain Rogiers.

(1958-
2021)

Met vele tientallen waren de bestuursleden en leden van De Geus afgekomen naar Deseyne om afscheid te nemen van één van de vaste waarden van de vrijzinnige werking van Harelbeke, na “nonkel” Joost Engels en Ria Labeeuw de derde al op een jaar tijd.

63 jaar, veel te vroeg, 41 jaar samen met Gina, de liefde van zijn leven. Het deed pijn zo iemand te zien gaan, ook al wisten hijzelf en wij allen al 12 jaar dat die dag er ooit zou komen. Maar Alain hield vast aan het leven, hij hield ervan met anderen samen te zijn, te kaarten, te discuten, de gebeurtenissen en de geschiedenis van Harelbeke te volgen, naar de voetbal te gaan, of seingever te zijn op de koers. ... Op die manier had hij in een danszaal Gina leren kennen. De laatste dertig jaar had hij de vrijzinnige beweging ontdekt, en er zich in vastgebeten.

In De Geus hebben zowel Alain als Gina heel veel besteld en geholpen. Ze waren erbij sinds de jaren 90. Ze kregen de vraag “Zou je niet eens kunnen helpen, om te bestellen...?”, dat beviel hen, en zo zijn ze er in gerold. En ze waren er allebei graag bij, Gina om te werken en Alain aan de bar met een pintje om te babbelen... Het kwam voor allebei op geen uur.

Samen in de Geus, maar ook samen op reis. Ook vanaf 1991. Spanje en Oost-Europa. In 1999 maakten ze met de vakbond een reis naar Cuba, Ernesto Che Guevara werd Alain zijn voorbeeld, hij kon er dan ook moeilijk over zwijgen. En dan was er nog de caravan in Wenduine, vanaf 1997. Twintig jaar lang.

Alain was een socialist in hart en nieren, arbeider, verkozen ABVV-delegee zijn bij Lano was een groot stuk van zijn leven. Mensen die het niet breed hebben en opkomen tegen de grootmachten, daar ging het bij hem om. Ook als hijzelf door ziekte niet meer kon werken, en dus ook geen delegee meer kon zijn, dat was in 2009, volgde hij alles wat de werkende mensen bezig hield in kranten en op TV. En wee diegene die er anders over dacht, Alain had zijn gedacht, en daar was hij niet van af te brengen.

Zijn eigen gedacht doen, tot de laatste minuut, zo was hij. De muziek voor zijn afscheid had hijzelf gekozen. Toen hij er zich van bewust was dat het einde naderbij kwam duurde het nog een maand voor hij naar het ziekenhuis wilde, en dan nog wilde hij er niet op een berrie naartoe. Toen de aftakeling snel ging wilde hij de laatste vijf weken thuis blijven, en besliste dan zelf dat hij niet verder wilde lijden...

De bestuurders en de leden van De Geus zullen Alain niet licht vergeten, en Gina mag er zeker van zijn dat de De Geuskens haar zorgzaam en liefdevol zullen bijstaan in de jaren die nog volgen.



In Memoriam

Altijd de besten die eerst gaan



“t zijn altijd de besten die eerst gaan”, dat hoorden we een paar keer bij de herdenking die de August Vermeylenkring organiseerde voor medewerker Donald Buyze uit Kruiseke die vorig jaar plots overleed.

“Plots was hij er niet meer, en nochtans was hij er altijd”, begint Armand Sermon van de August Vermeylenkring in Kortrijk. Hij heeft het over Donald Buyze, bestuurslid en steunpilaar van vele acties en verenigingen, waaronder ook de August Vermeylenkring. “Nadat hij vorig jaar op 9 juni verongelukte, besloten wij onze eerste fysieke activiteit aan Donald op te dragen,” stelt Marie-Jeanne Kerckhove van de August Vermeylenkring.

“Hij besmette de vereniging met een raar virus: de vriendschap”

Verscheidende getuigenissen volgden elkaar zaterdag op. Eerst bracht Armand

Sermon van de August Vermeylenkring Kortrijk een herinnering aan Donald, een vriend en medewerker. “Als eerste stapte hij in ons project om de Kortrijkse Vermeylenkring nieuw leven in te blazen. Hij besmette de vereniging met een raar virus: de vriendschap!”

“Donald was het sociale zelf! Wanneer er iets te organiseren viel was hij van de partij, niet om vooraan op het podium te staan, maar hij was te vinden achter de knoppen van de geluidsinstallatie of boven de potten in de keuken of hij snorde met zijn jeep rond op zoek naar materiaal voor een activiteit van één van

de verenigingen waar hij lid van was. Hij deed veel met het oog op het bijeen-scharrelen van geld voor een humanitair doel.

Stuurman

Na de herinneringen van Armand Sermon volgde Ann De Deken, voorzitter van het Humanistisch Verbond Ouders Kortrijk, de vroegere Oudervereniging voor de Moraal en lid van het Organisatiecomité over wat Donald betekende voor het Lentefeest en het Feest van de Vrijzinnige Jeugd. “Donald was er coördinator, schakel tussen leerkrachten, leerlingen en technici. Hij hield er ook

de archieven heel secuur bij. Tijdens zijn periode als leerkracht was hij de trekker en de bezieler van de werkgroep en hij was de persoon die elk jaar de nodige impulsen gaf om het feest steeds naar een hoger niveau te tillen.

Collega Marianne Verhaeghe uit het Gemeenschapsonderwijs in Menen droeg een gedicht voor met als titel 'We missen je allemaal'. Vzw Polyfinario waar Donald ook deel van uitmaakte bracht een diareeks 'Op reis met Donald', want Donald was letterlijk en figuurlijk de stuurman. Donald zette ook zijn schouders onder het project 'Brothers-In-Arms Memorial in Zonnebeke.

Donalds unieke bijdrage tot de geschiedenis van WOI

Tenslotte vertelde Dominiek Dendooven van In Flanders Fields Museum Ieper over Donalds unieke bijdrage tot de geschiedenis van WOI.

Donald was de kleinzoon van Victor Perneel, een 'Zivilarbeiter' die door de Duitsers verplicht tewerkgesteld werd. Als jonge intellectueel vond Donald het vreemd dat hij in de geschiedenislessen, maar ook aan de univeriteit nooit iets over dat onderwerp vernam. Als sociaal democraat ging hij op zoek naar het lijden van de gewone mens en begon hij zijn eigen jarenlange onderzoek over dit onderwerp. "Hij was zo gedreven dat hij zijn werk niet kon stoppen", vertelde Dominiek. "Er zal nog een boek komen over dit levenswerk van Donald."

"Waar er op lijsten over dwangarbeiders tijdens WOI aanvankelijk 2.600 mensen genoemd werden zorgde Donald ervoor dat heel veel mensen uit de vergetelheid gekomen zijn, want Donald vond 8.000 namen van dwangarbeiders. Hij zorgde dat die 'Zivilarbeiter' op de agenda kwamen en opgenomen werden in de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog."

Bloemen

Marleen Lapere, de weduwe van Donald Buyze kreeg tenslotte nog bloemen als dank voor Donalds grote inzet uit handen van Willem Debeuckelaere, nationaal voorzitter van het August Vermeylenfonds die het jammer vond na alles over Donald te horen, dat hij hem nooit echt gekend heeft.



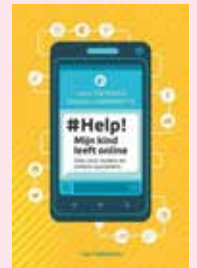
Vrijzinnig Centrum Poincaré
Stormestraat 131/18
8790 Waregem

UPV VOORJAAR 2022 WAREGEM

Help! Mijn kind leeft online. Mediawijs opvoeden anno 2022

MET STEFAAN LAMMERTYN

DONDERDAG 24 FEBRUARI 2022 OM 14U



De nieuwe media - Facebook, Instagram, Snapchat, WhatsApp - overrompelen ons. Wie wil, kan altijd en overal in verbinding zijn met anderen. 'Wijsheid' ligt één muisklik van je verwijderd en winkels zijn dichterbij dan de straathoek. Vervelen lijkt haast niet meer mogelijk.

Maar de balans slaat stilaan door. Kinderen worden geconfronteerd met massa's informatie die ze moeten verwerken. Mensen liken maar praten niet, gamen is een manier geworden om uit de 'echte' wereld te ontsnappen. Sociale media beginnen kinderen te overheersen. Hoe ga je daar als ouder mee om? En hoe zet je je kind op pad naar een gezond socialemediagebruik?

In cc de schakel, schakelstraat 8, 8790 Waregem
Inkom 5euro (inclusief koffie)

Een nieuwe wapenwedloop: van gewapende drones naar volautomatische wapens

MET FREDDY MORTIER

DONDERDAG 28 APRIL 2022 OM 14U

LAWS (Lethal Autonomous Weapons Systems) zijn momenteel in volle ontwikkeling. Die vliegtuigen, schepen, geschut, ... zouden dank zij AI autonoom kunnen opereren: zij worden niet vanop afstand bediend door mensen maar kunnen zelfstandig beslissingen nemen en daaruit leren. Honderden AI-wetenschappers hebben al gewaarschuwd voor de gevaren die samenhangen met LAWS en hebben gepleit voor een ban op de verdere ontwikkeling of het gebruik ervan. Wat zijn die gevaren en waarom is een ban een goed idee?

In vc Poincaré, Stormestraat 131/18, 8790 Waregem
Inkom 5euro (inclusief koffie)



zoeklicht

onafhankelijk vrijzinnig tijdschrift
januari - februari 2022
tweemaandelijks tijdschrift jaargang 47 nr.1

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendeledede | Menen | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

